

Số: /BC-HĐND

Tuyên Hóa, ngày tháng năm 2023

BÁO CÁO

Kết quả giám sát việc ban hành Nghị quyết và triển khai tổ chức thực hiện chương trình giám sát của HĐND, Thường trực HĐND, Ban HĐND các xã, thị trấn

Thực hiện Nghị quyết số 32/NQ-HĐND ngày 31/12/2022 về Chương trình giám sát của Thường trực HĐND huyện năm 2023; Nghị quyết số 21/NQ-TTHĐND ngày 11/9/2023 của Thường trực HĐND huyện Tuyên Hóa về thành lập Đoàn giám sát việc ban hành Nghị quyết và triển khai tổ chức thực hiện chương trình giám sát của HĐND, Thường trực HĐND, các Ban HĐND các xã, thị trấn, căn cứ báo cáo kết quả giám sát của Đoàn giám sát, Thường trực Hội đồng nhân dân huyện báo cáo kết quả giám sát, với các nội dung cụ thể như sau:

I. KHÁI QUÁT ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Tuyên Hóa có tổng diện tích tự nhiên là 112.874,91 ha; Dân số toàn huyện là 80.030 người, trong đó, Thiên Chúa giáo là 18.751 tín đồ, Phật giáo có 961 phật tử, đồng bào dân tộc thiểu số có 846 người; được toàn huyện có 19 HĐND cấp xã.

- Tổng số đại biểu HĐND cấp xã nhiệm kỳ 2021 – 2026 là 390 đại biểu. Trong đó: Nữ: chiếm 27,69%; Dân tộc: chiếm 1,03%; Trẻ tuổi: chiếm 28,72%; Ngoài Đảng: chiếm 9,23%; Tôn giáo: chiếm 6,15%. Trình độ chuyên môn: Sau đại học: chiếm 2,31%; Đại học: chiếm 61,02%; Dưới đại học: chiếm 36,67%; Trình độ lý luận chính trị: Trung cấp: chiếm 60,29%; Cao cấp: chiếm 1,28%.

- Thường trực HĐND xã, thị trấn có 04 thành viên, gồm đồng chí Chủ tịch, Phó Chủ tịch, 02 đồng chí Trưởng Ban HĐND; HĐND mỗi xã, thị trấn có 02 Ban (Ban KTXH và Ban Pháp chế); Trưởng ban, Phó Ban hoạt động kiêm nhiệm, số lượng thành viên mỗi ban có từ 3 - 5 người hoạt động đảm bảo theo quy định của pháp luật. Toàn huyện có 13 Chủ tịch HĐND xã do đồng chí Bí thư Đảng ủy kiêm nhiệm; có 04 Chủ tịch do đồng chí Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy kiêm nhiệm (Thanh Hóa, Hương Hóa, Kim Hóa và thị trấn Đồng Lê); có 02 Chủ tịch HĐND xã chuyên trách (Lâm Hóa, Thạch Hóa); 19 đồng chí Phó Chủ tịch HĐND chuyên trách.

II. KẾT QUẢ GIÁM SÁT VIỆC BAN HÀNH NGHỊ QUYẾT CHƯƠNG TRÌNH GIÁM SÁT

1. Việc ban hành Nghị quyết Chương trình giám sát của HĐND các xã, thị trấn

Qua giám sát nhận thấy, việc ban hành Nghị quyết chương trình giám sát của HĐND xã, thị trấn cơ bản thực hiện theo quy định tại Điều 58, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015.

Để xây dựng chương trình giám sát hàng năm của HĐND, Thường trực HĐND các xã, thị trấn đã ban hành văn bản đề các Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân, Ban thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và cử tri ở địa phương gửi đề nghị, kiến nghị giám sát của Hội đồng nhân dân đến Thường trực Hội đồng nhân dân xã, thị trấn.

Trên cơ sở đề nghị của các Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và kiến nghị của cử tri ở địa phương, đồng chí Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân các xã, thị trấn đã tổng hợp đề nghị, kiến nghị giám sát và báo cáo Thường trực Hội đồng nhân dân xã, thị trấn. Thường trực Hội đồng nhân dân xã, thị trấn thảo luận và lập dự kiến chương trình giám sát của Hội đồng nhân dân để trình Hội đồng nhân dân xem xét, quyết định.

Tại kỳ họp Thường lệ giữa năm, Thường trực Hội đồng nhân dân trình bày tờ trình về dự kiến chương trình giám sát; Hội đồng nhân dân các xã, thị trấn thảo luận, biểu quyết thông qua chương trình giám sát hàng năm của Hội đồng nhân dân xã, thị trấn.

Từ năm 2021 đến năm 2023 tại kỳ họp giữa năm trước, hầu hết HĐND các xã, thị trấn đã ban hành Nghị quyết về Chương trình giám sát của HĐND xã, thị trấn (HĐND mỗi xã, thị trấn đã ban hành 03 nghị quyết); chương trình giám sát hàng năm của HĐND các xã, thị trấn đã phân công nhiệm vụ giám sát chuyên đề của Thường trực HĐND, các Ban HĐND xã, thị trấn.

Đối với Chương trình giám sát năm 2024 của HĐND các xã, thị trấn đã được HĐND xã, thị trấn quyết định tại kỳ họp thường lệ giữa năm 2023 theo quy định. Trong đó có 11 đơn vị ban hành Nghị quyết Chương trình giám sát của HĐND xã năm 2024 đảm bảo đúng quy trình, quy định; có chuyên đề giám sát của HĐND (Hương Hóa, Thanh Hóa, Châu Hóa, Cao Quảng, Thuận Hóa, Đồng Hóa, Lê Hóa, Ngư Hóa, Phong Hóa, Mai Hóa, Sơn Hóa); 06 đơn vị ban hành Nghị quyết chương trình giám sát chung của HĐND, Thường trực HĐND, các Ban HĐND xã là chưa đúng quy định của Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015; chưa có chuyên đề giám sát của HĐND là: (thị trấn Đồng Lê, Văn Hóa, Tiến Hóa,

Thạch Hóa, Lâm Hóa, Đức Hóa). Riêng Chương trình giám năm 2024 của HĐND xã Kim Hóa quá nhiều chuyên đề (06 chuyên đề); xã Thanh Thạch (07 chuyên đề).

2. Về Chương trình giám sát của Thường trực HĐND xã, thị trấn

Qua giám sát nhận thấy, trên cơ sở đề xuất của các Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp, đồng chí Phó Chủ tịch HĐND xã, thị trấn tổng hợp đề nghị Thường trực Hội đồng nhân dân xã, thị trấn thảo luận thống nhất trình HĐND xã, thị trấn thông qua tại kỳ họp thường lệ giữa năm trước.

Từ năm 2021 đến năm 2023, chương trình giám sát của Thường trực HĐND các xã, thị trấn được HĐND xã, thị trấn quyết định và ban hành Nghị quyết chương trình giám sát của HĐND xã, thị trấn tại kỳ họp thường lệ giữa năm trước; Thường trực HĐND các xã, thị trấn căn cứ chương trình giám sát của HĐND để xây dựng kế hoạch giám sát của Thường trực HĐND xã, thị trấn là chưa đúng quy định của Luật Hoạt động giám sát năm 2015; cụ thể như sau: tại khoản 1, khoản 2, Điều 67 Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015, quy định Chương trình giám sát của Thường trực Hội đồng nhân dân:

“1. Thường trực Hội đồng nhân dân quyết định chương trình giám sát hằng năm của mình căn cứ vào chương trình giám sát của Hội đồng nhân dân và ý kiến của các thành viên Thường trực Hội đồng nhân dân, đề nghị của các Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và ý kiến, kiến nghị của cử tri ở địa phương.

Chậm nhất là 05 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp cuối năm của Hội đồng nhân dân, các Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp gửi đến Thường trực Hội đồng nhân dân đề nghị giám sát đưa vào chương trình giám sát của Thường trực Hội đồng nhân dân. Đề nghị giám sát phải nêu rõ sự cần thiết, nội dung, phạm vi, đối tượng giám sát.

Văn phòng Hội đồng nhân dân cấp tỉnh, bộ phận giúp việc Hội đồng nhân dân cấp huyện, cấp xã tập hợp, tổng hợp đề nghị giám sát trình Thường trực Hội đồng nhân dân.

2. Chương trình giám sát hằng năm được Thường trực Hội đồng nhân dân xem xét, quyết định chậm nhất là 15 ngày kể từ ngày bế mạc kỳ họp cuối năm trước của Hội đồng nhân dân”.

3. Chương trình giám sát của các Ban HĐND xã, thị trấn

Qua giám sát nhận thấy, từ năm 2021 đến năm 2023 các Ban HĐND xã, thị trấn đã căn cứ ý kiến các thành viên của Ban HĐND xã, thị trấn để tổng hợp, thống nhất chương trình giám sát của Ban báo cáo Thường trực HĐND xã, thị

trấn, Thường trực HĐND xã, thị trấn xây dựng dự kiến chương trình giám sát hằng năm trình HĐND xã, thị trấn tại kỳ họp thường lệ giữa năm trước quyết định và ban hành Nghị quyết chương trình giám sát hằng năm của HĐND xã, thị trấn. Các Ban HĐND xã, thị trấn căn cứ chương trình giám sát của HĐND xã, thị trấn để xây dựng chương trình giám sát của Ban là chưa đúng quy định của Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015; cụ thể: tại khoản 1, khoản 2, Điều 77, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015, quy định chương trình giám sát của Ban của Hội đồng nhân dân:

“1. Ban của Hội đồng nhân dân lập chương trình giám sát hằng năm căn cứ vào chương trình giám sát của Hội đồng nhân dân , Thường trực Hội đồng nhân dân và ý kiến các thành viên của Ban của Hội đồng nhân dân.

2. Chương trình giám sát hằng năm của Ban của Hội đồng nhân dân được Ban của Hội đồng nhân dân xem xét, quyết định vào cuối năm trước. Trưởng Ban tổ chức thực hiện chương trình giám sát; trường hợp cần thiết, chương trình giám sát có thể được điều chỉnh”.

III. KẾT QUẢ GIÁM SÁT VIỆC TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT CHƯƠNG TRÌNH GIÁM SÁT

Căn cứ Nghị quyết chương trình giám sát của HĐND được thông qua tại kỳ họp thường lệ giữa năm trước, HĐND, Thường trực HĐND, Ban HĐND xã, thị trấn đã chủ động xây dựng kế hoạch và triển khai thực hiện chương trình giám sát. Kết quả cụ thể như sau:

1. Kết quả triển khai thực hiện chương trình giám sát của HĐND xã, thị trấn

1.1. Về xem xét báo cáo

- *Tại kỳ họp thường lệ giữa năm:* Hội đồng nhân dân các xã, thị trấn đã tiến hành xem xét các báo cáo - Báo cáo công tác 06 tháng đầu năm của Thường trực Hội đồng nhân dân, các Ban của Hội đồng nhân dân xã; các báo cáo 06 tháng đầu năm của Ủy ban nhân dân huyện về: tình hình kinh tế - xã hội; thực hiện ngân sách Nhà nước; về công tác phòng, chống tham nhũng; về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; về công tác phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật; về việc giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiến nghị của cử tri; Báo cáo quyết toán ngân sách Nhà nước của địa phương; Báo cáo về việc thi hành pháp luật trong một số lĩnh vực khác theo quy định của pháp luật; Báo cáo giám sát chuyên đề của Hội đồng nhân dân, Thường trực Hội đồng nhân dân, các Ban của Hội đồng nhân dân và các báo cáo khác theo đề nghị của Thường trực Hội đồng nhân dân xã.

- *Tại kỳ họp thường lệ cuối năm:* Hội đồng nhân dân các xã, thị trấn đã tiến hành xem xét - Báo cáo công tác năm của Thường trực Hội đồng nhân dân, các Ban của Hội đồng nhân dân. Các báo cáo năm của Ủy ban nhân dân huyện về: tình

hình kinh tế - xã hội; thực hiện ngân sách Nhà nước; về công tác phòng, chống tham nhũng; về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; về công tác phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật; về việc giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiến nghị của cử tri; Báo cáo về việc thi hành pháp luật trong một số lĩnh vực khác theo quy định của pháp luật; Báo cáo giám sát chuyên đề của Thường trực Hội đồng nhân dân, các Ban của Hội đồng nhân dân và các báo cáo khác theo đề nghị của Thường trực Hội đồng nhân dân xã.

1.2. Chất vấn và xem xét trả lời chất vấn tại kỳ họp Hội đồng nhân dân

Qua giám sát nhận thấy, HĐND các xã, thị trấn đã xem hoạt động chất vấn và xem xét trả lời chất vấn tại kỳ họp là nội dung quan trọng trong hoạt động giám sát và đã được HĐND các xã, thị trấn triển khai thực hiện; quyền chất vấn của đại biểu HĐND xã tại kỳ họp từng bước được phát huy. Thường trực HĐND các xã, thị trấn đã căn cứ vào chương trình kỳ họp, ý kiến, kiến nghị của cử tri, vấn đề xã hội quan tâm và nội dung đề nghị chất vấn của đại biểu Hội đồng nhân dân, Thường trực Hội đồng nhân dân đề nghị Hội đồng nhân dân quyết định nhóm vấn đề chất vấn và người bị chất vấn. Tại các kỳ họp thường lệ của HĐND các xã, thị trấn có trung bình 4 - 5 ý kiến chất vấn. Nội dung chất vấn nhìn chung có trọng tâm, trọng điểm, phản ánh được những vấn đề nổi cộm, bức xúc, những hạn chế trong quản lý điều hành, trong thực hiện mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương, được Nhân dân và cử tri quan tâm.

Tuy nhiên, hoạt động chất vấn tại các kỳ họp thường lệ của Hội đồng nhân dân một số xã, thị trấn vẫn còn hạn chế; số lượng đại biểu tham gia chất vấn tại các kỳ họp vẫn còn ít so với yêu cầu, phần lớn ý kiến chất vấn của đại biểu còn lờn vào phần thảo luận.

1.3. Xem xét văn bản quy phạm pháp luật có dấu hiệu trái với Hiến pháp, luật, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên, nghị quyết của Hội đồng nhân dân cùng cấp

Hội đồng nhân dân, Thường trực Hội đồng nhân dân, Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân xã đã thực hiện việc giám sát quyết định của Ủy ban nhân dân xã theo luật định để kịp thời phát hiện những dấu hiệu trái với Hiến pháp, luật, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên, nghị quyết của Hội đồng nhân dân xã. Nội dung giám sát bao gồm sự phù hợp của văn bản với Hiến pháp, luật và văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan Nhà nước cấp trên; sự phù hợp của hình thức văn bản với nội dung của văn bản đó; sự phù hợp của nội dung văn bản với thẩm quyền của cơ quan ban hành văn bản và sự thống nhất giữa văn bản quy phạm pháp luật hiện hành với văn bản quy phạm pháp luật mới được ban hành của UBND để đề nghị Hội đồng nhân dân bãi bỏ văn bản quy phạm pháp luật của Ủy ban nhân dân xã trái với nghị quyết của mình, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan Nhà nước cấp trên.

1.4. Giám sát chuyên đề của HĐND các xã, thị trấn

Qua giám sát nhận thấy, từ năm 2021 đến năm 2023, hầu hết HĐND các xã, thị trấn không thực hiện được các cuộc giám sát chuyên đề của HĐND mà chỉ thực hiện các cuộc giám sát chuyên đề của Thường trực HĐND các Ban HĐND xã, thị trấn (riêng HĐND xã Lê Hóa đã thực hiện được cuộc giám sát chuyên đề của HĐND xã năm 2023).

Hoạt động giám sát chuyên đề của Thường trực HĐND, các Ban HĐND xã, thị trấn đảm bảo công khai, khách quan, đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật và không làm cản trở hoạt động chuyên môn của cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát. Kết luận giám sát đã đánh giá, làm rõ những kết quả đạt được, những ưu điểm, đồng thời cũng đã chỉ ra hạn chế, thiếu sót, những bất cập trong quá trình tổ chức thực hiện các nghị quyết, chính sách, pháp luật và đề xuất hướng giải quyết khả thi, kiến nghị cơ quan chức năng có những giải pháp để khắc phục và triển khai tổ chức thực hiện tốt hơn trong thời gian tới.

2. Kết quả triển khai thực hiện chương trình giám sát của Thường trực HĐND xã, thị trấn

2.1. Hoạt động xem xét quyết định của Ủy ban nhân dân cùng cấp có dấu hiệu trái với Hiến pháp, luật, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên, nghị quyết của Hội đồng nhân dân cùng cấp.

Qua giám sát nhận thấy, hoạt động xem xét quyết định của UBND xã thuộc thẩm quyền của Thường trực HĐND xã, thị trấn được triển khai thực hiện; giao các Ban HĐND xã, thị trấn theo lĩnh vực được phân công phụ trách, xem xét, đề xuất phương án xử lý khi phát hiện văn bản có dấu hiệu vi phạm pháp luật. Qua giám sát các quyết định của UBND xã, từ năm 2021 đến nay, Thường trực HĐND các xã, thị trấn chưa phát hiện văn bản nào có dấu hiệu trái với quy định cần phải đề nghị cấp có thẩm quyền xử lý.

2.2. Hoạt động xem xét việc trả lời chất vấn trong thời gian giữa hai kỳ họp Hội đồng nhân dân xã, thị trấn

Hoạt động xem xét việc trả lời chất vấn giữa 2 kỳ họp Hội đồng nhân dân luôn được Thường trực HĐND một số xã triển khai thực hiện. Thường xuyên đôn đốc việc thực hiện kết luận của Chủ tọa kỳ họp tại phiên chất vấn và trả lời chất vấn đối với UBND xã, các cơ quan đơn vị có liên quan. Tại các phiên họp thường kỳ của Thường trực HĐND, Chủ tọa phiên họp luôn dành thời gian để xem xét việc trả lời chất vấn của UBND xã và các ban ngành, đơn vị để kịp thời đôn đốc thực hiện (Thường trực HĐND xã Mai Hóa tổ chức chất vấn tại phiên họp Thường trực HĐND xã).

2.3. Việc triển khai thực hiện Giám sát chuyên đề của Thường trực Hội đồng nhân dân xã, thị trấn

Qua giám sát nhận thấy, Thường trực HĐND các xã, thị trấn đã căn cứ vào chương trình giám sát đã được ban hành giữa năm trước của HĐND xã, thị trấn để quyết định thành lập Đoàn giám sát chuyên đề. Quyết định thành lập đoàn giám sát của Thường trực HĐND các xã, thị trấn đã xác định rõ đối tượng, phạm vi, nội dung, kế hoạch giám sát, thành phần Đoàn giám sát và cơ quan chịu sự giám sát. Thành phần Đoàn giám sát của Thường trực HĐND do Phó Chủ tịch HĐND là Trưởng đoàn, các thành viên khác gồm Trưởng, Phó các Ban của HĐND, đại diện Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tham gia Đoàn giám sát đảm bảo theo quy định.

Đoàn giám sát của Thường trực HĐND xã, thị trấn đã thực hiện đúng quy trình: Xây dựng đề cương báo cáo để cơ quan chịu sự giám sát báo cáo; Thông báo nội dung, kế hoạch, đề cương, và thành phần Đoàn giám sát cho cơ quan chịu sự giám sát đúng theo quy định.

Kết thúc hoạt động giám sát, Đoàn giám sát của Thường trực HĐND xã, thị trấn họp để thông qua dự thảo báo cáo kết quả giám sát, gửi các đơn vị bị giám sát cho ý kiến trước khi hoàn thiện báo cáo để báo cáo Thường trực HĐND xã, thị trấn.

Việc xem xét báo cáo kết quả giám sát của Đoàn giám sát được Thường trực HĐND, các Ban HĐND thực hiện đúng trình tự quy định tại Điều 71 Luật hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân 2015. Sau giám sát, Thường trực HĐND xã đã gửi báo cáo kết quả giám sát đến cơ quan chịu sự giám sát và các cơ quan có liên quan. Đồng thời, phân công thành viên theo dõi kết quả giải quyết kiến nghị của cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát.

3. Việc triển khai tổ chức thực hiện chương trình giám sát của Ban HĐND xã, thị trấn

3.1. Hoạt động thẩm tra báo cáo do HĐND, Thường trực HĐND phân công

Ban Hội đồng nhân dân các xã, thị trấn đã chủ động tiến hành thẩm tra các báo cáo, tờ trình, dự thảo nghị quyết, trình kỳ họp HĐND. Thông qua hoạt động thẩm tra đã kịp thời kiến nghị Ủy ban nhân dân xã, các ban, ngành, đơn vị kịp thời bổ sung, giải trình, làm rõ các nội dung, kiến nghị tổ chức khắc phục các hạn chế, có giải pháp tích cực thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ được pháp luật quy định.

3.2. Hoạt động xem xét quyết định của Ủy ban nhân dân cùng cấp

Các ban của Hội đồng nhân dân xã đã thực hiện chức năng giám sát thông qua việc xem xét các quyết định của UBND cùng cấp. Thông qua hoạt động giám sát, các ban của Hội đồng nhân dân đã kiến nghị Ủy ban nhân dân xã sửa đổi, bổ sung các quyết định, quy định, quy chế để đảm bảo thực hiện đúng các quy định của pháp luật.

3.3. Hoạt động giám sát chuyên đề của các Ban HĐND xã, thị trấn

Qua giám sát nhận thấy, Ban HĐND các xã, thị trấn căn cứ vào chương trình giám sát của HĐND xã, thị trấn được thông qua tại kỳ họp thường lệ giữa năm trước để tổ chức Đoàn giám sát của Ban thực hiện giám sát chuyên đề theo quy định.

Quyết định thành lập Đoàn giám sát của Ban đã xác định rõ phạm vi, đối tượng, nội dung, kế hoạch giám sát, thành phần Đoàn giám sát và cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát.

Đoàn giám sát của các Ban HĐND các xã, thị trấn do Trưởng Ban hoặc Phó Trưởng Ban của Hội đồng nhân dân làm Trưởng đoàn, các thành viên khác gồm Ủy viên của Ban của Hội đồng nhân dân và một số đại biểu Hội đồng nhân dân. Đại diện Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tổ chức thành viên của Mặt trận được mời tham gia hoạt động Đoàn giám sát.

Đoàn giám sát đã xây dựng đề cương báo cáo để cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát báo cáo; Thông báo nội dung, kế hoạch, đề cương báo cáo cho cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát; thông báo chương trình và thành phần Đoàn giám sát với cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát theo đúng quy định;

Cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát báo cáo bằng văn bản, cung cấp thông tin, tài liệu có liên quan đến nội dung giám sát, giải trình vấn đề mà Đoàn giám sát quan tâm;

Sau giám sát, Đoàn giám sát báo cáo kết quả giám sát cho Thường trực HĐND xã, thị trấn, đồng thời gửi báo cáo kết quả giám sát đến các cơ quan, tổ chức giám sát theo quy định.

Từ năm 2021 đến năm 2023, mỗi Ban HĐND các xã, thị trấn đã thực hiện 02 chuyên đề giám sát (đối với Ban Kinh tế - Xã hội HĐND xã Tiên Hóa thực hiện 01 chuyên đề; Ban Pháp chế không thực hiện chuyên đề nào). Qua giám sát chuyên đề, các Ban HĐND xã, thị trấn đã có những kiến nghị đối với các đơn vị được giám sát nhằm khắc phục những khuyết điểm hạn chế, bất cập mà đoàn giám sát đã chỉ ra; các cuộc giám sát chuyên đề của Ban HĐND xã, thị trấn làm cơ sở để HĐND xã, thị trấn đánh giá một cách toàn diện hơn về kết quả thực hiện nghị quyết của đơn vị địa phương có liên quan.

4. Công tác phối hợp giữa HĐND, Thường trực HĐND, các Ban HĐND với UBND, UBMTTQVN và các tổ chức trong việc triển khai tổ chức thực hiện chương trình giám sát

Qua giám sát nhận thấy, nhiệm kỳ 2021 – 2026 HĐND các xã, thị trấn đã xây dựng Quy chế phối hợp giữa HĐND với UBND, UBMTTQVN trong thực hiện Phối hợp tập hợp, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc; Phối hợp thực hiện công tác bầu cử; Phối hợp tiếp xúc cử tri; Phối hợp hoạt động thanh tra, kiểm tra,

giám sát và phản biện xã hội; Phối hợp tiếp công dân, xử lý đơn, thư khiếu nại, tố cáo; Phối hợp trong công tác phòng, chống tham nhũng; Tham gia các kỳ họp, phiên họp. Hội đồng nhân dân, Thường trực HĐND, các Ban HĐND khi thực hiện nhiệm vụ giám sát có trách nhiệm mời đại diện UBND, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam xã cùng tham gia; cung cấp các tài liệu, thông tin, hồ sơ có liên quan đến công tác giám sát cho đoàn giám sát; UBND xã có trách nhiệm cử cán bộ, công chức thuộc thẩm quyền quản lý tham dự các đoàn giám sát của HĐND xã, thị trấn theo đúng thành phần và chỉ đạo thực hiện có hiệu quả các kiến nghị sau giám sát.

Thường trực HĐND, các Ban HĐND xã, Ủy ban MTTQ Việt Nam xã tham gia các hoạt động thanh tra, kiểm tra thuộc nhiệm vụ quản lý nhà nước của UBND xã khi được mời. Khi được HĐND và các Ban thuộc HĐND xã, thị trấn mời tham gia các hoạt động giám sát; Ủy ban MTTQ Việt Nam, UBND xã, thị trấn đã cử đại diện cùng tham gia phối hợp giám sát, cung cấp những thông tin có liên quan đến hoạt động giám sát của Ủy ban MTTQ Việt Nam xã cho HĐND xã; tiếp nhận, xem xét những thông tin có liên quan đến công tác phối hợp giám sát của Ủy ban MTTQ Việt Nam xã và HĐND xã. Ủy ban MTTQ Việt Nam các xã có kế hoạch giám sát theo quy định của pháp luật, trong quá trình giám sát, phát hiện có biểu hiện vi phạm pháp luật của đại biểu dân cử, cơ quan hành chính nhà nước, cán bộ, công chức, người hoạt động không chuyên trách thuộc thẩm quyền quản lý của Thường trực HĐND, UBND xã; Ủy ban MTTQ Việt Nam xã kiến nghị bằng văn bản với các cơ quan đó. Cơ quan thẩm quyền có trách nhiệm xem xét, trả lời kiến nghị của Ủy ban MTTQ Việt Nam xã theo quy định.

Tuy nhiên, trách nhiệm chỉ đạo, điều hòa, phối hợp giữa Thường trực với các Ban HĐND xã, thị trấn chưa bài bản, hiệu quả chưa cao.

5. Việc đôn đốc thực hiện các kiến nghị sau các cuộc giám sát chuyên đề

Thực hiện Điều 89 Luật Hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân về Bảo đảm việc thực hiện kết luận, kiến nghị giám sát. Hội đồng nhân dân, Thường trực HĐND, các Ban HĐND xã sau các cuộc giám sát đã ban hành Thông báo kết quả giám sát gửi đến các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên và các đại biểu HĐND đồng thời đôn đốc thực hiện kết luận, kiến nghị của các đoàn giám sát.

Thường trực HĐND một số xã đã đề nghị UBND xã, các đơn vị chịu sự giám sát giải trình tại phiên họp định kỳ của Thường trực HĐND xã, qua đó các kiến nghị sau giám sát của Thường trực HĐND, Ban HĐND các xã, thị trấn cơ bản được các đơn vị chịu sự giám sát thực hiện nghiêm túc, khá kịp thời.

IV. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm

Thường trực HĐND các xã, thị trấn cơ bản đã bám sát vào quy định của Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND; Nghị quyết 594/NQ-UBTVQH15 ngày 12/9/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội hướng dẫn hoạt động giám sát của HĐND, Thường trực HĐND, Ban của HĐND, Tổ đại biểu HĐND và đại biểu HĐND để ban hành Nghị quyết và tổ chức thực hiện chương trình giám sát hằng năm.

Việc lựa chọn nội dung, chuyên đề giám sát hằng năm của Thường trực HĐND, các Ban HĐND các xã, thị trấn phù hợp với tình hình thực tế của địa phương, nội dung giám sát có trọng tâm, trọng điểm, những vấn đề nóng, những vấn đề khó, liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân; báo cáo giám sát đã đánh giá đúng thực trạng, tình hình, chỉ ra những tồn tại, hạn chế đối với từng vấn đề, lĩnh vực.

Việc ban hành Nghị quyết Chương trình giám sát hằng năm của HĐND đảm bảo đúng thời gian, trình tự được quy định tại Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015.

Căn cứ vào nghị quyết chương trình giám sát hằng năm của HĐND, Thường trực HĐND, Ban HĐND đã ban hành kế hoạch giám sát của mình. Hoạt động giám sát được thực hiện cơ bản đúng thẩm quyền, trình tự theo quy định của pháp luật và không làm ảnh hưởng đến hoạt động của các tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát;

Thường trực Hội đồng nhân dân, Ban HĐND các xã, thị trấn đã thực hiện chức năng giám sát chuyên đề hằng năm, việc thực hiện công tác giám sát chuyên đề một số xã có nhiều đổi mới, kết luận và báo cáo kết quả giám sát đã nêu rõ ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân, trách nhiệm đối với hạn chế trong từng lĩnh vực, từ đó đề ra các giải pháp để khắc phục hạn chế, thiếu sót. Ngoài ra, Thường trực HĐND, Ban HĐND xã, thị trấn thực hiện việc giám sát, trực tiếp góp ý tại các hội nghị sơ, tổng kết thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh của UBND xã, thị trấn và các ngành liên quan đã góp phần tích cực trong việc nâng cao năng lực quản lý, điều hành và tổ chức thực hiện nhiệm vụ của UBND xã, thị trấn và các ngành liên quan trên địa bàn.

Hoạt động giám sát từng bước phát huy được thẩm quyền của các chủ thể giám sát, trình tự theo quy định của pháp luật và không làm cản trở hoạt động của cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu sự giám sát; lựa chọn các nội dung giám sát, khảo sát đúng trọng tâm, trọng điểm, liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân; báo cáo giám sát đã đánh giá đúng thực trạng, tình hình, chỉ ra những tồn tại, hạn chế đối với từng vấn đề.

2. Về khuyết điểm, hạn chế

- Việc cập nhật hệ thống văn bản liên quan đến hoạt động giám sát của HĐND, Thường trực HĐND, Ban HĐND, Tổ đại biểu HĐND, đại biểu HĐND của các xã, thị trấn có nơi còn hạn chế; Thường trực HĐND, Ban HĐND xã, thị trấn chưa nghiên cứu kỹ Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân năm 2015 và các văn bản hướng dẫn về hoạt động giám sát của các cấp để triển khai thực hiện, do đó việc xác định thẩm quyền, nội dung giám sát của HĐND, Thường trực HĐND, các Ban HĐND các xã, thị trấn có nơi chưa đúng theo quy định.

- Từ năm 2021 đến năm 2023, HĐND các xã, thị trấn hầu hết chưa thực hiện giám sát chuyên đề theo quy định của Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015.

- Thường trực HĐND, các Ban HĐND xã, thị trấn chưa bám sát các quy định của Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015 để quyết định chương trình giám sát hằng năm của Thường trực HĐND, Ban HĐND xã, thị trấn (từ năm 2021 đến năm 2023, Chương trình giám sát hằng năm của Thường trực HĐND, các Ban HĐND xã, thị trấn được HĐND các xã, thị trấn quyết định tại kỳ họp thường lệ giữa năm trước) là chưa đúng theo quy định.

- Hoạt động giám sát thường xuyên thông qua các kỳ họp Hội đồng nhân dân vẫn còn hạn chế, hiệu quả chưa cao, việc giám sát thông qua các hội nghị sơ kết, tổng kết của UBND xã, thị trấn và các ban, ngành, đơn vị còn hạn chế.

- Hoạt động chất vấn và xem xét trả lời chất vấn tại kỳ họp chất lượng chưa cao; công tác điều hành của một số đồng chí Chủ tọa kỳ họp còn lúng túng, chưa linh hoạt.

- Việc tổ chức giám sát của Ban HĐND xã, thị trấn chưa toàn diện trên các lĩnh vực, việc kiểm tra, đôn đốc đối tượng giám sát chưa thường xuyên, một số cuộc giám sát còn lúng túng, kiến nghị sau giám sát còn chung chung, chưa rõ trách nhiệm việc thực hiện của các tổ chức, cá nhân liên quan.

- Chất lượng, hiệu quả giám sát của các ban HĐND cấp xã còn hạn chế, dẫn đến ban hành văn bản, nghị quyết của HĐND còn xảy ra những sai sót về thời gian và thẩm quyền theo quy định.

- Thành viên các Ban chưa dành đủ thời gian để tiếp cận, nghiên cứu tài liệu các báo cáo, tờ trình để phục vụ công tác thẩm tra của Ban, chưa phát huy vai trò, nhiệm vụ của mình trong thực hiện nhiệm vụ, chất lượng báo cáo thẩm tra chưa cao.

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với Thường trực HĐND các xã, thị trấn

- Tiếp tục nghiên cứu kỹ Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015; Nghị quyết số 629/NQ-UBTVQH14 ngày 30/01/2019 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về Hướng dẫn một số hoạt động của Hội đồng nhân dân; Nghị quyết số 594/NQ-UBTVQH15 ngày 12/9/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về hướng dẫn hoạt động giám sát của HĐND, Thường trực HĐND, Ban HĐND, Tổ đại biểu HĐND, đại biểu HĐND; thường xuyên cập nhật hệ thống văn bản mới có liên quan về hoạt động của HĐND để tham mưu cho HĐND thực hiện chức năng giám sát theo luật định;

- Tổ chức thực hiện các hoạt động giám sát của HĐND xã, thị trấn theo quy định tại Điều 57, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015:

“1. Xem xét báo cáo công tác của Thường trực Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân và các báo cáo khác theo quy định tại Điều 59 của Luật này.

2. Xem xét việc trả lời chất vấn của những người bị chất vấn quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 5 của Luật này.

3. Xem xét quyết định của Ủy ban nhân dân cùng cấp, nghị quyết của Hội đồng nhân dân cấp dưới trực tiếp có dấu hiệu trái với Hiến pháp, luật, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên, nghị quyết của Hội đồng nhân dân cùng cấp. 4. Giám sát chuyên đề”.

- Dự kiến chương trình giám sát hằng năm của HĐND xã, thị trấn, trình HĐND xã, thị trấn quyết định tại kỳ họp thường lệ giữa năm trước theo quy định tại Điều 58, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân năm 2015: *“1. Thường trực Hội đồng nhân dân dự kiến chương trình giám sát hằng năm của Hội đồng nhân dân trên cơ sở đề nghị của các Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và kiến nghị của cử tri ở địa phương trình Hội đồng nhân dân xem xét, quyết định tại kỳ họp giữa năm của năm trước.*

Chậm nhất là ngày 01 tháng 3 của năm trước, các Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân, Ban thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và cử tri ở địa phương gửi đề nghị, kiến nghị giám sát của Hội đồng nhân dân đến Thường trực Hội đồng nhân dân. Đề nghị, kiến nghị giám sát phải nêu rõ sự cần thiết, nội dung, phạm vi, đối tượng giám sát.

Văn phòng Hội đồng nhân dân cấp tỉnh, bộ phận giúp việc Hội đồng nhân dân cấp huyện, cấp xã tập hợp, tổng hợp đề nghị, kiến nghị giám sát và báo cáo Thường trực Hội đồng nhân dân. Thường trực Hội đồng nhân dân thảo luận và lập dự kiến chương trình giám sát của Hội đồng nhân dân để trình Hội đồng nhân dân xem xét, quyết định chậm nhất là 10 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp giữa năm của Hội đồng nhân dân.

2. Hội đồng nhân dân quyết định chương trình giám sát hằng năm theo trình tự sau đây:

a) Thường trực Hội đồng nhân dân trình bày tờ trình về dự kiến chương trình giám sát;

b) Hội đồng nhân dân thảo luận;

c) Hội đồng nhân dân biểu quyết thông qua chương trình giám sát của Hội đồng nhân dân.

3. Thường trực Hội đồng nhân dân ban hành kế hoạch và tổ chức thực hiện chương trình giám sát của Hội đồng nhân dân, trừ trường hợp quy định tại Điều 62 của Luật này.

4. Thường trực Hội đồng nhân dân báo cáo kết quả thực hiện chương trình giám sát hằng năm của Hội đồng nhân dân tại kỳ họp giữa năm sau của Hội đồng nhân dân”.

- Thực hiện các hoạt động giám sát của Thường trực HĐND xã, thị trấn theo quy định tại Điều 66, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015: “1. Xem xét quyết định của Ủy ban nhân dân cùng cấp và nghị quyết của Hội đồng nhân dân cấp dưới trực tiếp có dấu hiệu trái với Hiến pháp, luật, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên, nghị quyết của Hội đồng nhân dân cùng cấp. 2. Xem xét việc trả lời chất vấn của những người bị chất vấn quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 5 của Luật này trong thời gian giữa hai kỳ họp Hội đồng nhân dân.

3. Giám sát chuyên đề.

4. Tổ chức hoạt động giải trình tại phiên họp Thường trực Hội đồng nhân dân.

5. Giám sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân.

6. Giám sát việc giải quyết kiến nghị của cử tri”.

- Quyết định chương trình giám sát hằng năm của Thường trực HĐND xã, thị trấn theo quy định tại Điều 67, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015: “1. Thường trực Hội đồng nhân dân quyết định chương trình giám sát hằng năm của mình căn cứ vào chương trình giám sát của Hội đồng nhân dân và ý kiến của các thành viên Thường trực Hội đồng nhân dân, đề nghị của các Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và ý kiến, kiến nghị của cử tri ở địa phương.

Chậm nhất là 05 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp cuối năm của Hội đồng nhân dân, các Ban của Hội đồng nhân dân, đại biểu Hội đồng nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp gửi đến Thường trực Hội đồng nhân dân đề nghị giám sát đưa vào chương trình giám sát của Thường trực Hội đồng nhân dân. Đề nghị giám sát phải nêu rõ sự cần thiết, nội dung, phạm vi, đối tượng giám sát.

Văn phòng Hội đồng nhân dân cấp tỉnh, bộ phận giúp việc Hội đồng nhân dân cấp huyện, cấp xã tập hợp, tổng hợp đề nghị giám sát trình Thường trực Hội đồng nhân dân.

2. Chương trình giám sát hằng năm được Thường trực Hội đồng nhân dân xem xét, quyết định chậm nhất là 15 ngày kể từ ngày bế mạc kỳ họp cuối năm trước của Hội đồng nhân dân.

Thường trực Hội đồng nhân dân xem xét quyết định chương trình giám sát hằng năm theo trình tự sau đây:

a) Chánh Văn phòng Hội đồng nhân dân cấp tỉnh, người đứng đầu bộ phận giúp việc Hội đồng nhân dân cấp huyện, cấp xã trình dự kiến chương trình giám sát của Thường trực Hội đồng nhân dân;

b) Thường trực Hội đồng nhân dân thảo luận;

c) Thường trực Hội đồng nhân dân thông qua chương trình giám sát.

3. Căn cứ vào chương trình giám sát đã được thông qua, Thường trực Hội đồng nhân dân phân công thành viên Thường trực Hội đồng nhân dân thực hiện các nội dung trong chương trình; giao các Ban của Hội đồng nhân dân thực hiện một số nội dung thuộc chương trình và báo cáo kết quả với Thường trực Hội đồng nhân dân khi cần thiết.

4. Thường trực Hội đồng nhân dân báo cáo kết quả thực hiện chương trình giám sát hằng năm của mình với Hội đồng nhân dân vào kỳ họp giữa năm của năm sau”.

- Tăng cường và nâng cao chất lượng hoạt động: xem xét báo cáo; Chất vấn và xem xét trả lời chất vấn tại kỳ họp HĐND; Xem xét văn bản quy phạm pháp luật có dấu hiệu trái với Hiến pháp, luật, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên, nghị quyết của Hội đồng nhân dân cùng cấp; nâng cao chất lượng hoạt động giám sát chuyên đề của HĐND, Thường trực HĐND; phát huy trách nhiệm của Thường trực HĐND trong việc chỉ đạo, điều hòa, phối hợp hoạt động giám sát với các Ban HĐND; duy trì chế độ họp Thường trực HĐND cấp xã theo đúng quy định.

- Duy trì tốt các phiên họp thường kỳ của Thường trực HĐND xã, thị trấn theo quy định tại khoản 2, Điều 106, Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, “*Thường trực Hội đồng nhân dân họp thường kỳ mỗi tháng một lần. Khi xét thấy cần thiết, Thường trực Hội đồng nhân dân có thể họp đột xuất theo đề nghị của Chủ tịch Hội đồng nhân dân. Phiên họp Thường trực Hội đồng nhân dân phải có ít nhất hai phần ba tổng số thành viên Thường trực Hội đồng nhân dân tham dự*”.

2. Đối với Ban HĐND các xã, thị trấn

- Các thành viên Ban của HĐND xã, tăng cường cập nhật, nghiên cứu văn bản để phục vụ cho hoạt động của mình; dành thời gian phù hợp để tiếp cận,

nghiên cứu tài liệu các báo cáo, tờ trình để phục vụ công tác thẩm tra của Ban, nâng cao vai trò, nhiệm vụ của mình trong thực hiện nhiệm vụ, tích cực hơn nữa trong hoạt động của Ban. Thường xuyên đôn đốc việc thực hiện các kiến nghị sau giám sát chuyên đề của HĐND, Thường trực HĐND, Ban HĐND.

- Thực hiện các hoạt động giám sát của Ban HĐND xã, thị trấn theo quy định tại Điều 76, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015:

“1. Thẩm tra các báo cáo do Hội đồng nhân dân, Thường trực Hội đồng nhân dân phân công.

2. Giám sát quyết định của Ủy ban nhân dân cùng cấp, nghị quyết của Hội đồng nhân dân cấp dưới trực tiếp.

3. Giám sát chuyên đề.

4. Giám sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị của công dân”.

- Quyết định chương trình giám sát hằng năm của Ban HĐND xã, thị trấn theo quy định tại Điều 77, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015: *“1. Ban của Hội đồng nhân dân lập chương trình giám sát hằng năm căn cứ vào chương trình giám sát của Hội đồng nhân dân , Thường trực Hội đồng nhân dân và ý kiến các thành viên của Ban của Hội đồng nhân dân.*

2. Chương trình giám sát hằng năm của Ban của Hội đồng nhân dân được Ban của Hội đồng nhân dân xem xét, quyết định vào cuối năm trước. Trưởng Ban tổ chức thực hiện chương trình giám sát; trường hợp cần thiết, chương trình giám sát có thể được điều chỉnh”.

Nâng cao chất lượng, hiệu quả giám sát của các ban HĐND. Tích cực theo dõi, đôn đốc kết luận sau giám sát chuyên đề của HĐND, Thường trực HĐND và các Ban HĐND xã, thị trấn.

Trên đây là báo cáo kết quả giám sát việc ban hành Nghị quyết và triển khai thực hiện chương trình giám sát của HĐND, Thường trực HĐND, Ban HĐND tại các xã, thị trấn./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND huyện;
- TT HĐND các xã, thị trấn;
- Lưu VP.

TM. THƯỜNG TRỰC
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Minh Lự